

A kisantant prágai konferenciájának legszenzációsabb állásfoglalása

A szovjet elismerése

Békülékeny hangot ütött meg a kisantant Magyarországgal szemben is. --
„Békepolitika, de védekezés minden támadás ellen“

A Kisantant konferencia és a nap szenzációja Benes cseh külügyminiszter nyilatkozata, amit a „Dimineata“ Prágába kiküldött tudósítója előtt tett. Eszerint a Kisantant államai fel akarják venni a rendes kapcsolatokat Szovjetoroszországgal és az orosz tanácsköztársaságnak Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia részéről történő elismerése és a diplomáciai kapcsolatok felvétele csak igen rövid idő kérdése.

A kisantant álláspontja

Bukarest, jun. 1.

A „Dimineata“ szerint a Kisantant az egyes államokkal szemben a következőképpen szegi le álláspontját:

Olaszország. A Kisantantnak nincs több oka ellenségeskedni Olaszországgal szemben, mert Olaszország elfogadta a négyhatalmi paktum tervezetét annak mai formájában, ami azt jelenti, hogy Olaszország lemondott a békeszerződések erőszakos megváltoztatásának tervéről. A Kisantant gazdasági téren őszinte együttműködést kíván Olaszországgal, hogy Középeurópa és a Duna-medence ujjaépítésének módzatait megtalálják.

Magyarország. A Kisantant óhaja az, hogy diplomáciai uton — mert csak ez kötelező — megkapja azokat az ígéreteket, amiket az utolsó három hónap alatt Gömbös magyar miniszterelnök nyilvános gyűléseken és különösen a gyáriparosok szövetségének közgyűlésén elmondott. A Kisantant gazdasági közeledést keres Magyarországgal, hogy megkezdhessek együttesen Európa ezen részének ujjaépítését.

Lengyelország nem osztotta a Kisantant által elfoglalt bejegyző magatartást a négyhatalmi paktum új formájára nézve. Ennek ellenére a Kisantant leghőbb vágya, hogy Lengyelországgal továbbra is tartsa a legszorosabb baráti kapcsolatokat.

Szovjetoroszország. A Kisantant kívánsága, hogy a legközelebbi időben felvesse a normális kapcsolatokat Szovjetoroszországgal. A Kisantant őszintén kívánja, hogy ez a pillanat a lehető leggyorsabban elérkezzék és lojálisan fog ecélből közreműködni.

Mit követel a Kisantant a világgazdasági konferenciától?

A Kisantant állandó tanácsa szerdán délelőtt különben újból a négyhatalmi szerződés kérdésével foglalkozott, majd megkezdte a londoni világgazdasági konferencia „kisantant álláspontjának“ megvitatását. Mintán a három állam tegnapelőtt óta nem három különálló ország többé, hanem — Benes külügyminiszter kifejezését használva — „magasabbrendű nemzetközi egység“. A tanácskozások során megállapította, hogy a Kisantant Londonban követelni fogja:

1. A háborús adósságok teljes és végleges törlését, mert enélkül Európa gazdasági gyógyulása lehetetlen.

2. Bizonyos valuták stabilizálást, mint a nemzetközi kertskedelmi forgalom és a világi piaci árak emelkedésnek elengedhetetlen feltételét.

3. A nemzetközi kereskedelmet gátló intézkedések, devizakorlátozások és behozatali tilalmak fokozatos megszüntetését.

4. A szabad áruforgalmat, amelyet súlyosan akadályoznak az egészségtelen és amugy is kivihetetlen autarchikus törekvések is.

5. A közép- és keleteurópai agrárállamok számára a Kisantant Londnban követelni fogja a preferenciális rendszer kiépítését, agrárhitelek megadását, az állami és magánadóságok gyokeres rendezését.

Nem kevésbé fontos kérdésnek tartják a gabonakereskedelem és a gabonaárak nemzetközi szabályozását.

„A politikánk -- békepolitika“

A Kisantant-konferencia záróhatározata a következőképpen hangzik:

„A Kisantant általános politikája — kimondottan békepolitika, amely mindig hű marad a népszövetségi egyezményekhez és sohasem fogja megengedni, hogy a genfi intézmény illetékességét és tevékenységét korlátozzák. Ez a politika egyik legfőbb céljának tartja, hogy valamennyi szomszédjával bensőséges politikai és gazdasági együttműködésben éljen.

A Kisantant három állama nem fenyeget egyetlen szomszédos országot sem. A Kisantantnak semmi érdeke, hogy bármely

más országgal akármilyen politikai vagy katonai konfliktusba keveredjék. A három állam lojálisan végrehajtja valamennyi nemzetközi kötelezettségét és immár szándéka, hogy az elvállalt kötelezettségeket a jövőben is tiszteletben fogja tartani. A három állam uniójának nincs egyéb célja, minthogy kiindulópontja legyen Közép-Európa új és békés megszervezésének és ehhez bármely más állam is csatlakozhat azzal a céllal, hogy végre megvalósuljon Közép- és Délkelet-Európa valamennyi nemzetének konstruktív, politikai és gazdasági együttműködése.

Két szó, ami mindennél többet mond

OSTROMÁLLAPOT INNSBRUCKBAN

Innsbruck, jun. 1.

A tartományi kormány tegnap rendeletet adott ki, amely Innsbruck területére elrendeli az ostromállapotot. A rendelkezés indokolása szerint felelőtlen elemek a város gazdasági életének fejlődése szempontjából tüntetéseket rendeztek és ez tette szükségessé az ostromállapot elrendelését.

Iriák, nem iriák

A franciák, mint mindig, most is okoskodnak és nem hajlandók még aláírni a négyhatalmit

Párisból jelentik: A Petit Parisien című lap értesülése szerint a négyhatalmi szerződés megszövegezése a francia ellenvetés következtében, nehezen halad és az aláírás is

késedelmet szenved. Általános niedelem az volt, hogy az egyezményt csütörtökön aláírják, de ez a feltevés nem árt meg a helyét.

mai nap

Nem értjük

Valami olyasmi történt Budapesten, amire azt kell mondanunk: nem értjük. Mint ahogy Magyarországon sem igen értik. Sőt. Nagyon sokan elítélik azt, ami megtörtént.

Történni pedig az alábbi történt:

Habsburg Albrecht herceg hívására megjelent Németország két gazdasági kiküldötte, bizonyos Gregory és Obwurtzer urak és előadást tartottak a magyar-német gazdasági kapcsolatokról. A kapcsolatot a két „sógor” természetesen hitleri elgondolásban látja. Ez pedig magyarul annyit jelent, hogy ami van Magyarországon az jó lesz a németeknek olcsón, de a német portékát vegye meg Magyarország jó drágán.

Szó esett ama gyűlésen még a hitlerizmusról is, amit — természetesen — a két német kiküldött feldicsért. Hogy eme dicsekedésre kemény hang hallatszott a parlamentben, az is természetes. Zsilinszky Endre volt az, aki meginterpellálta a kormányt ez ügyben és kemény bírálatot mondott azért, mert a horogkeresztet szalonképesé akarják tenni.

Nekünk, kisebbségi magyaroknak az egészhez csupán annyi közünk van, hogy nem értjük azt a nagy tolatkodást, amit a németek Pesten „elkövettek”. Nem értjük mert amíg a németek Magyarországon dörzsölődtek a magyarokhoz, addig itt a német kisebbség bennünket lépten-nyomon oldalba rug. Nem értjük, miért kell Gregory és Obwurtzer uraknak Pesten pöffeszkedni éppen akkor, amidőn a világ újságírói ugyanabban az időben bélyegezték meg a németországi gerinctelen sajtót? Miért kell a németeket szeretni akkor, amidőn sportlapjaikban is utszéli hangon nyilatkoznak a magyarokról. Anniközünk csak igazán van ami édes testvéreinkhez, hogy megkérdezzük tőlük, le tudnak-e egy asztalhoz ülni azzal, akinek erdélyi testvére bennünket ki nem állhat? Elvégre Bransch Rudolf anyaaállamának lakossága nem lehet közelebb a magyarokhoz, mint mi? Ha pedig így van — amit nincs jogunk kétségbevonni — miért, a nagy barátkozás? Vagy csak Habsburg Albrecht hívta meg őket? Mert, ha igen, akkor mindent megértünk.

Megértjük

Ha van valami imponáló ebben az egész Tischler-Siancu ügyben, akkor az, hogy 168 román ügyvéd jelentkezett önként védelmére a merénylőnek. Sőt olyan fiskális is akadt, aki szolidárisnak érezte magát Siancuval.

Istenemre imponál nekem — ha mélyen megrendülve látom is az emberi morál ilyenfoku megtévelyedését — hogy akadtak emberek, akik védelembe vesznek egy olyant, aki embert ölt. Irtózom ugyan még a gondolatától is annak, hogy hasonló helyzetben én is hasonló cselekednék valamelyik merénylő testvéremmel, de be kell vallanom, hogy mi magyarok nem ismerjük a szolidaritásnak eme nagyszerű megnyilatkozását. Mi nem tudjuk megtenni azt, hogy exponáljuk magunkat valamelyik elvbarátunkért, amelyik fogságba került. Nagyon sok szomorú példát tudnék felsorolni, hogy mennyire való ez az állításom, de talán kár feszegetni ezt az ügyet. Állapítsuk meg és okuljunk belőle. Százhatvannyalc ügyvéd állt egy ember mellé, aki ölt és ezek és ezek irnak csatlakozó levelet ahhoz, aki még ölni is képes volt az ezek érdekéért.

Ebből a megnyilatkozásból ne a gyilkolást, de a mögéállást vegyük példaképnek. Álljunk rendíthetetlen bátorsággal mint egy ember azok mögé, akik a mi érdekeink védelmében esetleg összeütköznek a hatóságokkal.

Tragikus öngyilkosság Bukarestben

Egy tisztviselőleány bánatában leugrott a harmadik emeletről

Bukarest, jun. 1.
Tragikus öngyilkosság történt tegnap a fővárosban. Oprescu Aurora 19 éves tisztviselőnő felkereste barátját, Mainescu Aurel diákot, az Autim-uccai 19 számú házban. A fiatalok valmin összevesztek, a lány feldul-

tan rohant ki a szobából és levetette magát a harmadik emeletről. Koponyaalapú törést szenvedett és a mentők haldokolva szállították a kórházba. Mainescu diák kétségbeesésében eltűnt lakásáról és attól tartanak, hogy ő is öngyilkos lett.

Elhalasztották a Szakáli-ügy tárgyalását

Junius 15-én tartják a nagy érdeklődéssel várt tárgyalást

Csikszereda, jun. 1.
A Szakáli-ügy május 30-án, újból fel elevenedett a csikszeredai törvényszék előtt. Amint emlékeztet, 1930. február 4-ről 5-re virradó éjszaka a csikszenttamási községhez tartozó ismeretlen tetesek ellopták a közbirtokosság pénzszerényéből 1,256.000 lejt, amit a csikszenttamási tüzkárosultak segélyezésére gyűjtött össze Erdély magyarsága. A közbirtokosság 40 ezer lejt jutalmat tűzött ki a tettes kézrekerítésére, de a betörők még sem kerültek elő. Albert Lajos, Gazdrán Béla, Sándor Mihály, és Albert Béla voltak

előbb a gyanúsítottak, később bevitték a csendőrségre Szakáli István csikszenttamási gazdát is, akinek a csüireben a lopott pénzből 290 ezer lejt meg is találtak. Szakáli azonban váltig tagadta a bűnösségét és a csendőrök halálra kínolták.

A törvényszék egyesítette a lopás és a csendőrségi tortura miatt megindított bünyügyi eljárás ügyét és 105 tanut idéztek be a tárgyalásra. Az iratok hiánya miatt azonban a nagy érdeklődéssel várt tárgyalást június 15-re halasztotta a törvényszék.

A Népszövetséghez fordult panaszával Kövér Gusztáv

Budapest, jun. 1.
Budapesti jelentés a hét elején azt közölte, hogy a magyar hatóságok csütörtökig adtak tartózkodási engedélyt dr Kövér Gusztávnak és csütörtök délután a magyar határrendőrség visszateszi dr Kövér Gusztávot a határon Püspökibe.

Román részről pedig kijelentették, hogy ez esetben Kövért azonnal visszaküldik Keresztésre.

A „labdázás” egyelőre nem következett be, mert Kövér Gusztávot tegnap nem tették

vissza a határon, hanem Budapestről jelentették, hogy

dr Kövér Gusztáv tartózkodási engedélyt 14 napra hosszabították meg,

hogy ezalatt az idő alatt megtehesse az intézkedéseket állampolgársága visszanyerése érdekében. Hír szerint dr Kövér Gusztáv már be is adta panasztát a Népszövetséghez,

amelynek tanácsa legközelebb már tárgyalni is fogja a kiutasítás ügyét.

Árvizek a regátban

A Szereth és a Duna több helyt kilépett medréből

Bukarest, jun. 1.
Az árvizek egyre veszedelmesebb méreteket öltenek. Tutova megyében a Szereth áradt ki és az árvíznek két halottja van:

Jon Titu és Joan Topa.

Targul Magurelnél a Duna is kiáradt és nagy terület került víz alá. Buzauban 5 halottja van az árvíznek. A kár igen nagy.

Botrány Jilavában

Együtt mulattak a fegyőrök és a foglyok s csak azután mentek a hadbírószágra

Bukarest, jun. 1.
A jilavai fegyházban letartóztatásban levő grivicai munkások közül a hadbírószágra tegnap kettőt kihallgatásra rendelt be. Két fegyveres katonai őrré bízták a két vizsgálati foglyot, akik meg is indultak velük a hadbírószágra épülete felé gyalog. Utközben a két fogoly egy kis itókára meginvitálta őreit akik engedelmessékedtek is a felszólításnak s betértek a korcsmába, ahol alaposan eláztak. A mulatozás a késő esti órákig tartott, úgy hogy mire kijöttek a korcsmából már nem is mentek el a hadbírószághoz, hanem a rabok őreikkel együtt elmentek az egyik munkás lakására, ott lefeküdtek és alaposan kiáludták mámorukat. Másnap reggel azután

szabályszerűen bekisérték az örök a foglyokat, gondolván, hogy egy fél napi késedelem nem számít, azonban a hadbírószágra ügyész azonnal letartóztatta a két őrt, akiket azután szuronyok között kísérték a jilavai fegyházba.

— Titokzatos hirtelen halál Csokalyon
A székelyhídi csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy Izsó Imréné 67 éves csokalyi asszony háza kertjében hirtelen meghalt. A diószegi kórosvos vizsgáltameg és a alál okául szívzselhídeést állapított meg. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Puskagolyó okozta a rejtélyes módon elhalt mikelakai asszony halálát

Arad, jun. 1.

Váratlan fordulat következett be abban a vizsgálati ügyben, amelyet az aradi rendhatóságok indítottak Dresein Mária fiakalakai munkásnő hirtelen halála körülményeinek kiderítése érdekében.

Amint megírtuk, Dresein Mária 19 éves alakai munkásnő tegnap délután vőlegése, valamint anyja szemeláttára összeesett mielőtt még orvosi segélyben részesíthetné volna, meghalt. A kétségbeesett hozzátartozók a szomszédokat fellármázták, hogy jitsenek állapotán. A hirtelen halál híre szított a mikelakai község házára is, ahol érkeztek, hogy hatósági orvos vizsgálja a halál körülményeit.

A család mellőzni kívánja a boncolást, de...

A hatósági orvos megvizsgálta az elnytat, de a vizsgálat semmi konkrétummal m járt. A holttest fején ütődéstől származó véres sebet fedeztek fel, egyébként sem sem árulta el, hogy a fiatal teremtes hat mi okozta. Az orvos közölte a komiszárnak, hogy föltétlen szükséges lesz a boncolás és ezt bejelentették az ügyészségnek is, mely nyomban közölte Cherchez komiszárnak, hogy a boncolást elrendeli. Amikor a család tagjai tudomásul vették az ügyészség társzatát, kérték a komiszárt, hogy mellőzzék a boncolást. A hatóságok azonban elrendelték, hogy a halottat még az est folyamán állítsák be Aradra és helyezték el a felső mető halottasházában, ahol a boncolásra megtették az előkészületeket.

A boncolás szenzációs megállapítása

Öt óra után néhány perccel megérkezett boncolást végző dr. Bradean Athanas törnysszéki, volt vármegyei főorvos, aki nyomához is kezdett a boncoláshoz. A rendség gyanuja tulajdonképpen az volt, hogy után az egyik félreeső helyen egy véres almazsákot találtak a fiatal munkásnő

esetleg tiltott műtét következtében halt meg. Ezt a feltevést azonban a boncolás már az első pillanában megdöntötte. A szív, a méh teljesen rendben volt Dresein Máriánál. Bradean Athanas dr. gondos körültekintéssel mintegy másfélóra hosszat boncolta tovább a holttestet, amikor sor került a koponya felmetszésére. A fején — a család vallomása szerint — az esés okozta véres seb volt látható, Bradean Athanas dr. az első pillanatban megjegyezte, hogy a seb hasonlít a golyótól származó sebesüléshöz is. Pár pillanattal e megállapítás után apró kis fémdarab hullott a halott koponyájából a boncaszatra.

A boncolásnál asszisztálók megdöbbenéssel emelték fel az asztalról a fémdarabot amely igazolta Bradean dr. gyanúját. A fémdarab nem volt más, mint egy orosz típusú fegyvergolyó.

Most már minden kétséget kizáró módon megállapítható volt, hogy a szerencsétlen teremtest fegyvergolyó küldte a halálba. A puskagolyó ferde ívben hatolt a fiatal asszony koponyájába s azonnal halált okozott.

Gyilkosság, vagy véletlen haláleset?

A nyomozók kihallgatták a család tagjait, akik vallomásukban kijelentették, hogy puskalövés zaját nem hallották. Arról sem tudnak, hogy valakinek érdeke lett volna meggyilkolni az esküvő előtt álló munkásnőt. Miután a golyó puskától ered és ívben hatolt a szerencsétlen asszony agyába, kizárták tartják a hatóság emberi, hogy öngyilkosság történt volna. Az első feltevés az volt, hogy miután a golyó nem hatolt át a koponyán, a lövés messziről jöhetett és fáradtan is elég volt arra, hogy megölje Dresein Máriát.

Duca előtérben?

A liberális pártvezér fontos külföldi utra ment, de előbb az uralkodó fogadta

Bukarest, jun. 1.

Az „Adeverul“ értesülése szerint Duca királyi kihallgatása a pártvezér külföldi utazásával áll összefüggésben. Duca ugyanis külföldre megy és a londoni valamint párisi pénzügyi és politikai körökkel folytat majd tárgyalásokat. A pártvezér elutazása előtt a liberális-párt június 4-én az ország 74 helyén nagygyűléseket tart, magában a fővárosban négy gyűlés lesz. A gyűléseken a kormány elleni általános jellegű támadásokon kívül a párt leszögezi álláspontját a szélsőséges pártok elleni magatartás tekintetében. Duca távollétében a pártvezéri teendőket Dimu Bratianu látja el.

Mondják, de mi kötve hisszük...

Előleget kapnak az új termésre a gazdák

Bukarest, jun. 1

A kormány gazdasági bizottsága, majd az összminiszterium tegnap ülést tartott amelyen az ország fontosabb gazdasági kérdéseit tárgyalták és kimondták, hogy az egész árubehozatalt kompenzációs alapra helyezik s mindent elkövetnek az ország exportjának fokozására. Nagyobb összeget

utaltak ki a mezőgazdasági osztály felsegítésére és a mezőgazdasági intézmények számára az új terméssel kapcsolatosan. A közraktárak rendbehozatalára is megtették az intézkedéseket és számukra is anyagi támogatást nyújt a kormány, hogy előleget adhassanak a gazdáknak.

Állítólag

Sor kerül a múlt évről hátralékos nyugdíjak és tisztviselői illetmények kifizetésére

Bukarest, jun. 1

A parlament — mint annak idején jelentettük — megszavazta az állam belföldi adósságainak rendezésére vonatkozó törvényt. A törvény alapján Madgearu Virgil pénzügyminiszter elkészítette az 1932. évből származó belföldi állami adósságok kifizetésére szükséges királyi rendeletet.

A pénzügyminiszter tegnap kihallgatáson volt az uralkodónál, aki a rendeletet aláírta. A rendelet értelmében és a belföldi adósságok rendezéséről szóló törvény alapján a kincstár június elsején megkezdte ezek

n keaz adósságoknak a kifizetését. A pénzügyminiszter reméli, hogy az illetékes pénzügyigazgatóságok ezzel a művelettel egy hónap alatt elkészülnek. Elsősorban az 1932 évről hátralékos nyugdíjak és köztisztviselői illetmények kifizetésére kerül a sor. Csak aztán kerül sor a szállítókkal szemben fennálló állami tartozások kiegyenlítésére.

Menetrend Kolozsvár állomásról

Kolozsvár, máj. 31.

TEIUS—TÖVIS FELE:

32. számú gyors 12.20 óra.
42. számú gyors 21.53 óra.
318. számú személy 6.48 óra. (Megáll Szamosfalvi gyógyfürdőnél).
322. számú személy 13.40 óra. (Megáll Szamosfalvi gyógyfürdőnél).
320. számú személy 20.11 óra. (Megáll Szamosfalvi gyógyfürdőnél).

ORADEA—NAGYVÁRAD FELE:

41. számú gyors 8.39 óra.
31. számú gyors óra. 20.50 óra.
319. számú személy 1.52 óra.
343 számú személy 13.20 óra.
317. számú személy 17.08 óra. (Megáll Szamosfalvi gyógyfürdőnél).

SZAMOSVÖLGYI VONATOK INDULASA:

41. sz. Motoros 4.42 óra.
13. sz. Motoros 6.37 óra.
130 sz. személy 7.45 óra.
45. sz. motoros 11 óra.
47. sz. motoros 12.25 óra.
434. sz. személy 14 óra.
49. sz. motoros 16.12 óra.
51. sz. motoros 18.38 óra.
53. sz. motoros 20.40 óra.
55. sz. motoros 22.08 óra.

1933.
VI. 3.

ERDELYI
MAGYARSÁG

3

Egy fiatal leány
afrikai kalandjai

53

vadon leánya

Ez az út teljességgel lehetetlen lett volna a sötétben. Nem bírt volna átvégődni a mocsáron. A vihar megsemmisített minden ösvényt, amely tegnap még meg volt. Hálás lehetett Reccanak és Jeannenak a tanácsaiért. Tűzet, lámpást, minden világot kioltottak. A Wachuga-belieket és a három szolgát felmászatták egy fára, aztán fedezéket hánytak vaspántos ládából és így várták be csöndben a hajnalt. De többé nem hallatszott se dobszó, se fegyverropogás.

— Kik ezek a rejtélyes vademberek?... Schomm emberei? Recco csaknem dicsekedve állította, hogy azok. Itt vannak vajjon most a rengetegben. Csak képzelődés, az az érzése, hogy amióta az első mocsáron átvégődött, folyton figyelik őt a sötét erdőzugokból és fönn a lomb-padmalból... Most is ezt érezte, de ha figyelt, semmi más neszt nem hallott, mint a naptalan őserdő örök neszeit.

— Az isten-nyila csapjon bele! — dörögte — Nagyon hatalmába kerítették az idegeit ezek a dolgok. Folytatnia kell az utját. Semmi jele sem volt még, hogy a kísértéteiből egyetlen ember is megsérült volna. Biznia kell továbbra is, legalább egy emberben: Halfizban, akinek a bátorságát ismerte. Ő nem pogány vadember, mint a többi, hanem mohamedán és tapasztalt harcos. Százszor is bizonyosságot adta hűségének, amióta az expedícióhoz csatlakozott. Hihetetlen volt, hogy megszökjék...

Dyke fölkel. Vagy hat mérföldre volt a táborától, úgy számította. A vihar láthatólag kis körben dühöngött. Itt alig volt nyoma a pusztításnak. De azért a járás elég nehéz volt. Mert, amíg ideért, alig talált valahol ötven lépést, hogy régi viharok vilámainál sujtotta fatörzsek ne rekesztették volna el az utját, vagy olyan fák, amiket a természet hangyák rágtak meg és döntöttek ki, — aminek folytán itt-ott a napvilág is behatolt helyükön a lomb-mennyezeten át s a növényzet olyan kusza és buja volt. A homály így csak sűrűbbnek tetszett.

Sohol sem láthatott messzebbre néhány lépésnél. És most, amint újra a mocsarak birodalmán hatolt át, a rendes bozót be volt szegve még magas papirusszal is, amely két oldalt áttörhetetlen falat alkotott.

Lassabban haladt már. Még erősebb lett az a sejtése, hogy figyelik és új, megfejtethetlen előérzés járult hozzá, hogy az élete veszélyben van. Minden lépésnél megállt és feszülten hallgatózott. Mindenünnen neszek jöttek: madaraké, rovaroké, láthatatlan majmok lármája a lomb-sátorból, bekák a mocsárból.

De mind ez a rengeteg rendes zivaja volt. Emberi hang nem vegyült bele. A talaj ingoványosabb lett. Végre magában a lábpan gázolt s a lába körül felfröccsenő latyak nehéz szaga facsarta az orrát. Lassan átcuppogott, míg újra szilárd lett alatta saját lihegését. Megint hallotta és vele lak közt vitt. Ekkor torpant meg szokatlan hirtelenséggel.

Valami új hang keveredett az erdő zájába. Mintha szuszogás lenne... Visszatartotta saját lihegését. Megint hallotta és vele ezuttal érc-zörejt is.

Nyomban lekapta a válláról fegyverét. Zajtalanul az ösvény szélére állt és félarcát fordult neki. Most már bizonyosan tudta, hogy ember jön — még pedig fegyverrel. Lassan közeledett.

— Teherhordó? Vagy egyik azokból a rejtélyes vademberekből, akik az éjjel haláltak magukról?

(Folyt. köv.)

Az Ausztriát verő F. C. Wien Nagyváradon

Kettős program a pünkösdi ünnepeken. -- Első nap a Crisana másodnap a szenzációsan megerősített Törekvés játszik a bécsi csapat

Nagyvárad, jun. 1.

A peceparti Páris nemcsak az irodalomban, de a sportban is legkülönb kezd lenni Erdélyben. Már évek óta a legelsőrendűbb sportprogrammal szolgál a nagyigényű publikumnak. Azonban, amit most pünkösdi két napjára tervez, az még a legfinyásabb sportrajongó izlését is ki kell, hogy elégítse. Nincs kevesebbről szó, mint hogy lehozza az FC. Wient.

Ez a bécsi csapat volt az, amely csak a napokban vert rá az Ausztriára, az osztrák bajnokiak során, pedig éppen az Ausztriában játszik Sindelar, akit a világ legjobb centerének tartanak. 4:2-re győzte le ezt a csapatot az FC Wien s így egészen bizonyos, hogy szenzációs játékerőt képvisel a csapat.

A bécsi csapat ellen első napon a jóképességű Crisana mérkőzik, míg másnap a megerősített és teljesen reorganizált Tö-

rekvés.

A Crisana csapatát Breuer tréner késő nagy alapossággal és tudással. A Crisana erős ellenfele lesz a bécsi csapatnak, a szívós és kemény, rámenős játékosokból s egészen bizonyos, hogy szép mérkőzés lesz kilátás.

Pünkösdi másodnapján a Törekvés össze erejét a bécsi csapattal. A Törekvés bármennyire is úgy hiszik róla egyesek, hogy nem tud többé lábra kapni — öt új erős játékosal egészíti ki csapatát és késő arra, hogy ismét a régi, lelkes Törekvés legyen. Az öt új játékos nevét, nem akarja vezetőség elárulni, azonban annyit sikerült meg tudni, hogy elsőrendű csatárokat szerepeltet a masszív védelem előtt.

Mindkét mérkőzést a Károly-pályán tartják meg.

A magyar Földeák szenzációs sportteljesítménye

A turán ötvenháromszor mérkőzött és ebben negyvennégyyszer győzött

Hamburg, jun. 1.

Földeák, a Hamburgban élő, de temesvári származású kitűnő magyar birkózó, újabb szép nemzetközi sikereket könyvelhet el. Most tért vissza a Svéd és Finnországban tartott négyhónapos körutjáról, ahol ötven-

háromszor birkózott. A turán negyvennégy-szer győzött és csak kilenc mérkőzést vesztett el. A német színekben versenyző magyar származású birkózó teljesítményéről a nemzetközi sportsajtó a legteljesebb elismeréssel hangján emlékezik meg.

A Nac tenniszesezői pünkösdkor Temesvárt játszanak a Camarasescu-kupáért

Temesvár, jun. 1.

A temesvári tenniszesezők első nagy eseménye az idén pünkösdkor lesz, amikor is Temesváron, az Autóklub pályáin az Autóklub versenyzői a Nagyvárad AC kitűnő

gárdájával kerülnek szembe. A Camarasescu-kupáért folyó küzdelmet a Davis-cup-hasonló rendszerrel bonyolítják le és így temesvári tenniszkedvelő közönségnek nagyon érdekes mérkőzésekre lehet kilátása.

Pünkösdi vasárnapi pályá- avat Kézdivásárhely

Kézdivásárhely, jun. 1.

A KSE dr. Sinkovits Aurel által adományozott sporttelepére szép tribünt építtetett. Pünkösdi első napján avatják fel az új tribünt. A tribünavatás alkalmával atlétikai verseny, szertorna bemutató, cserkész mutatóványok vannak a programon, amelynek

betetőzése az UDR—KSE futballmérkőzés lesz.

Kézdivásárhelyen különben vasárnap játszott a Brasovia—KSE 2:1-re. A Brasovia játéka nagy érdeklődést keltett. A KSE szépen játszott s kis szerencsével eldöntetlené tehetné volna az eredményt.

RADIOMŰSOR

PÉNTEK

BUKAREST. 12 Gramofon, 13 Hírek 13.15 Gramofon. 17 Rádiózenekar. 18 Hírek 18.15 Rádiózenekar. 19 Előadás. 19.20 Gramofon. 19.40 Előadás.

BUDAPEST. 6.45 Torna Utána gramofon, 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Zenekar. 13.30 Testnevelési előadás. 15.30

Diákfélóra. 16 Cigányzenekar. 17. Moravcsik Endre előadása. 17.30 Koncert zenekar. 18.30 Gyorsíró verseny. 19.10 Gramofon. 19.50 Bakay Lajos előadása. 20.15 Hangverseny Zenekar. 21.15 Külügyi negyedóra Majd: Cigányzenekar.

Gyűjtse mindenki

a lapfejeket, hogy résztvegyen tombolaiátékunkban!

„Legyen ő is ott, ahol én és pihenjünk egymás mellett“

Előre készült a családirtás- ra a kolozsvári Végh Gyula

„Egy jó golyó mindennél többet ér olyan asszonynak,
aki az anyját szereti jobban, mint a hites urát“

Kolozsvár, jun. 1.

Tegnap röviden megírtuk, hogy Kolozsvárt Végh Gyula 24 éves munkanélküli vasöntősegéd lelőtte feleségét, súlyosan megsebesítette anyósát, majd önmagával végzett. Ma kolozsvári tudósítónk részleteket közöl a tragikus cselekvésről.

Végh Gyula két évig udvarolt Lukács István csinos leányának, Annának. El is vette feleségül, a fiatal pár néhány hónapig boldog családi életet élt. Később napirendre kerültek a veszekedések, amelyet főleg az anyós inszenált. Három hónappal ezelőtt el is költözött hazulról a férfi. Különösen azt vette szívére, hogy az anyósa a feleségének tett szemrehányásokat, miért ment hozzá feleségül. Néhány héttel ezelőtt azonban egy kisgyermekük született és úgy látszott, hogy helyreáll megint a béke. Azonban az anyósa tovább folytatta a veszekedést vele, és Végh újból otthagyta a feleségét a kisgyermekkel együtt és édesanyjához költözött.

Végh azonban megunt az egyedüllétet és szerda reggel 8 órakor felkereste feleségét. Beszélgetni kezdett vele, de társalgásukba a gyermeket fürösztő anyós is beleszólt ismét szemrehányásokkal illetve vejét. Erre Végh kiment a tornácra, kabátzsebéből éles töltényeket vett ki, majd bement a hálószobába, elővette a szekrényhez támasztott fegyvert, megtöltötte a golyókkal és beállított újból a konyhába.

— Hova mész Gyula a töltött fegyverrel — kérdezte az asszony.

— Ruca vadászatra — felelte gunyosan a férfi.

Alig tett azonban néhány lépést az ajtó felé, amikor hirtelen megfordult,

feleségére tartotta fegyverét s elsütötte. A golyó a szerencsétlen asszony mellébe hatolt és a hátán jött ki s közben a kisleány balkezének mutatóját is megsebesítette.

Véghné felugrott az ágyból, néhány lépést tett az ajtó felé, azonban már csak roskadozva tehetette meg ezt a rövid utat.

Az anya fájdalomban sikoltozva leánya segítségére sietett, azonban az elszánt férj még egyszer feleségére sütötte fegyverét..

A golyó a fiatal asszony fejébe hatolt, és anyjának a karját, aki védelmére emelte fel kezét, ütötte át.

A gyilkos férj néhány lépést tett a kapu felé,

majd a fegyvert leállította a földre, ráhajította fejét és meghúzta a ravaszt. A golyó itt is elvégezte kötelességét, azonnal kioltotta Végh Gyula életét.

A gyilkos férj levelet hagyott hátra, amelyből kiderült, hogy előre készült a gyilkosságra.

A levél édesanyjához, özvegy Végh Lászlónéhoz van címezve és a következőket tartalmazza:

„Szeretett jó édesanyám, testvéreim, sógoraim! Tudatom ezekkel a bus soraimmal, hogy miért vetem el magamtól az életet és miért viszem magammal az övét is. Nem hiszem, hogy lett volna még egy olyan fiu, aki annyit szenvedett volna, mint én. Az ő édesanyja mindig kész tette, hogy olyan legyen, mint ő volt fiatalokában, de ezt az én gyenge szívem nem tudta elviselni. Ezt különben tudja jól az egész telep. Jobbnak láttam így.

Kedves testvéreim, megkérlek benneteket, viseljétek gondját az én kicsi árvának és neveljétek ti fel, mert nem akarom, hogy rossz nevelésben részesüljön. Én amit tudtam, mindent megtettem, hogy ne érezzék semminek hiányát, de rajtam kívülálló okok mindig meggátoltak ebben. Talán jobb is lesz így, azért is, mert örök hűséget esküdtünk egymásnak, ő ugyan megszegte. Képes volt anyja szavára velem összeveszni. Én ugyan jóra fordítottam vissza, de talán már későn. Legyen ő is ott, ahol én és pihenjünk egymás mellett. Ennél

szébb halál nem létezik. Egy jó golyó mindennél többet ér olyan asszonynak, aki az anyját szereti jobban, mint a hites urát.

A fényképemre vigyázzanak, hogy majd megmutathassák az én kicsimnek, hogy ki is volt az apja. Csókolok mindenkit. A viszontlátásra a tulvilágon. Nekem ugyan még van egy pár órám, azután vége minden fájdalomnak...

Gyula“

Végh Gyuláné szintén meghalt a merénylet következtében rövid kínködés után.

Nem beszédet, cselekvést

— mondta Roosevelt a londoni értekezletre utazó amerikai delegátusoknak

London, jun. 1.

A július 12-én összehívott világgazdasági konferencián résztvevő amerikai delegátusok hajóra szálltak. Roosevelt elnök azzal búcsúzott a delegátusoktól: — Gyors cselekvést és rövid beszédet várunk tőletek! Washingtonban egyébként úgy tudják, hogy Roosevelt június 10-én be akarja zárni a parlamenti ülést és az ellenzék akadékoskodása nélkül akarja keresztülvinni gazdasági és pénzügyi elgondolásait.

Hétre emelkedett a szinaiai autóbusz-katasztrófa áldozatainak száma

Ujabb áldozata van a halálautónak

Szinaja, jun. 1.

A Marosvásárhely—bukaresti autóbusz Posada mellett történt katasztrófájának sebesültjei közül a szinaiai kórházban tegnap meghalt Buciuera Petre 18 éves kovácssegéd, aki a Maros-megyei Merisor községbe

való. Vele a katasztrófa áldozatainak száma hétre emelkedett. A szinaiai kórházban ápolás alatt álló 18 sebesült állapota javult, csupán Steinmarks Dávid 77 éves rabbi felépüléséhez nagyon kevés a remény.

A miniszterelnök parancsa:

Ne takarékoskodjék a CFR

Szenen és a munkások bőren akartak spórolni a vasutnál

Bukarest, jun. 1

Vaida miniszterelnök tegnap D. R. Joa-nitzescu közmunkaügyi miniszterrel tárgyalta, majd együttesen fogadták Cezar Mereutzát a CFR vezérigazgatóját, akit felhiv-

tak arra, hogy a vasut ne csökkentse szénrendeléseit, mert ezzel súlyos válságot idéz elő a petrozsényi szénvidéken és a munkások százait juttaná nyomorba.

Dollfuss Rómában

Az osztrák kancellár állítólag a konkordátum megkötése miatt ment a pápához

Bécs, jun. 1.

A „Reichpost“ értesítése szerint Dollfuss kancellár és Sucusch dr. ma Rómába utaznak a konkordátum aláírása végett. A lap értesülése szerint Dollfuss rövidesen Londonba utazik és pedig vagy a világgazdasági

konferencia megnyitása napján, vagy pedig az ezt követő napok egyikén utazik az angol fővárosba.

1933.
VI. 8

ERDELYI
MAGYARSÁG

5

Ma és holnap fogadjuk a laptejekeket

Még csak két nap van tombolajátékunk lejárata előtt, de éppen ezért mindenfelel, az ország minden részéből tömegesen érkeznek be a lapfejek kiadóhivatalunkba.

Felkérjük olvasóinkat, hogy a lejárt tombola lapfejeit csak szombatig fogadják el a kiadóhivatal.

Küldje be tehát mindenki a 20 érvényes lapfejet. Vidékről bizományosaink útján, helybeli olvasóink pedig közvetlenül.

Több oldalról hozzánkérkezett kérdezős-

ködésekre válaszolva, közöljük azokkal az olvasóinkkal, akikhez lapunk csak most kerül, hogy résztvehetnek a tombolánkban úgy is, hogyha a hiányzó lappéldányokat más számokkal pótolják. A fontos csupán az, hogy a tombola lejárata alkalmával 20 darab számozott lapfejet szolgáltatassanak be. Ezzel akarjuk biztosítani Erdély azon részeiben, ahol lapunk terjesztése csak most indult meg, az új olvasók részvételét a mostani tombolánkban, amelynek ma a nyolcadik sorszáma van.

A Semmitőszék nem adott igazat az elbocsájtott magyar vasutasoknak

Bukarest, jun. 1. A legfelsőbb Semmitőszék most döntött első ízben a nyelvvizsgán elbukott és szolgálatból elbocsájtott magyar vasutasok ügyében. A döntés — sajnos — kedvezőtlen a magyar vasutasokra, akiknek igazát a legfőbb bíróság sem ismerte el. Petery Károly, Tamásy Lajos, Lakatos Béla, Sikó Ferenc és Osehes László vasuti munkásokat a temesvári vasutigazgatóság elbocsájtotta. A temesvári Tábla a vasutasok visszahelyezési kérését elutasította azzal az indoklással, hogy nem köztisztviselők és bármikor elbocsájtathatók. A vasuti munkások a Semmitőszékhez felebbezték, amely elutasította a felebbezést és a vasutnak adott igazat, az elbocsájtott munkásokkal szemben.

Az otthon védelmében

Lakáson nem lehet adót fizetni

Csak a percepciák hivatalos helyiségeiben

Bukarest, jun. 1. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy ezentúl lakáson nem lehet adót fizetni. Csakis az adóhivatalban befizetett adó számát szabályszerűnek.

A pénzügyminisztérium kimutatása szerint májusban 1 milliárd 300 millió lej folyt be adóban, ami feltűnően kevés a múlt havi bevételhez viszonyítva.

Zeletzkyvel szemben elejtették a kémkedés vádját

Csak adóeltitkolás miatt készül ellene vádirat

Bukarest, jun. 1. Az „Adeverul” értesülése szerint Zeletzky ügyében június 6-án készül el a vádirat. A vádirat szenzációja az, hogy kémkedésért nem, csak adóeltitkolásért emelnek

vádat Zeletzky ellen. A kémkedés vádja ugyanis nem bizonyítható és megállapítást nyert, hogy Orlateanu mérnök vádjai politikai hajszának tulajdoníthatók és nem bizonyíthatók.

Katonaság irtja a sáskát Durostor megyében

Bukarest, jun. 1. Durostor-megyében sáskavész pusztít. A sáskarajok erdőket és földeket leptek el.

Katonaságot rendeltek ki a sáskavész ki-
pusztítására. Tűzzel és vízzel pusztítják a sáskarajokat.

168 ügyvéd jelentkezett arra, hogy Siancut védi

Bukarest, jun. 1. A törvényszék vádtanácsa jóváhagyta a Siancu Emil ellen kibocsájtott letartóztatási parancsot.

A vádtanácsi tárgyaláson Siancu hosszú védőbeszédet mondott. Ecsetelte a móciók érdekeinek védelmében folytatott küzdelmeit

Zelea Codreanu nem tudta befolyásolni a vádtanács tagjait

és különösen sokat beszélt hőstetteiről, amelyeket 1918-ban a székel hadosztály elleni harcokban véghezvitt.

Siancu védelmében Zelea Codreanu is beszédet mondott a tárgyaláson. Mint a móciók ügyének apostolát állította be őt és ezen az alapon kérte, hogy kímélje meg

Siancut a bíróság a vizsgálati fogság megáláztatásától.

Popov Adonis azt mondotta, hogy a kormány nemtörődomsége engedte idáig fejlődni a dolgokat. Cuza György pedig szolidaritást vállalt a letartóztatottal, akinek a cselekedete — szerinte, — első lépés a móciók emancipálása felé. Siancu védelmére egyébként összesen 168 szélső nacionalista ügyvéd jelentkezett.

FILMPALA E FILMTER S E

Péntek — szombat — vasárnap

EZRED LÁNYA

Anny Ondra, Werner Fütterer
Otto Walburg

Sepsiszentgyörgyön

Meghalt egy szegény iparos

— az Ipartestület vezetősége hiányzott a temetésről

Sepsiszentgyörgy, jun. 1. Imrek Mihály asztalosmester elhunyt. Szegényen halt meg és végtisztessége is igen szegényes volt. Feltűnést keltett, hogy az Ipartestület vezetői nem jelentek meg a temetésen, pedig Imrek Mihály megérdemelte volna, hogy legalább temetésén jelenjenek meg teljes számban kartársai, mert az iparos-sors közös és manapság bizony a legtöbb iparos szegénységben végzi be földi pályafutását.

Csekkélység

500 ezer lejt sikkasztott a kabinetfőnök

Bukarestből jelentik: A posta vezérigazgatóságán tegnap letartóztatták Mihail Chitescut, a vezérigazgató kabinetfőnökét, mert kiderült, hogy a rábizott pénzből egy félmilliót sikkasztott el. A vizsgálat most azt akarja megállapítani, hogy Christescunak nem-e voltak bűntársai is.

1000 lei jutalomban

részesül az, aki 100 drb Tulipán védjegyű kaszából 1 rosszat talál. — Gyári lerakat:

Stern József vaskereskedésében

GRADEA, Nagypiac tér 2.

APROHIRDETÉSEK

Nem üres reklám, hanem valóság, hogy 6 drb. művészi 70 leiért

csakis Róna fényképész készít, Teleki-u. 4.

VINCELLER szakképzett, kis családdal azonnalra felvétetik. Dr Erdős, Teleky ucca 18 szám. 677

SZENTIMREI fajboraim Rizling fehér delevár édes és ürmös. Olcsón Freistadt nál, Keskeny-ucca 2. 679

JÓ MUNKÁS borbélysegéd azonnal felvétetik, Halász-ucca 8. 678

EGY mindenkes főzőnő felvétetik azonnal. Buday cipőüzlet, Str. Vlahuta 4. 675

MINDENES szakácsnő, ki perfektül főz, és jó bizonyítvánnyal rendelkezik, könnyű helyre kerestetik. Cim a kiadóban.

TENYÉRBŐL, kártyából mutat, jelent jövőt mnodok 10 lejért. Üzlet jómenetelén ház eladásán, állásba juttatásán elősegíték. Kálvária ucca 58-a. 676

KIADÓ szoba, konyha, pékség és üzlet magános udvarral, Liszcai telep, Str. Remus 2. 669

PASZTOR-NYOMDA, GRADEA